

Slags Sager og fandt, at de burde omordnes. Den høitærede Minister meente, at man skulde lade en saadan Sag hvile, hvis jeg forstod ham ret, indtil der viste sig en Afskillelse mellem Præst og Menighed. Jeg vilde ansee det for meget beklageligt, hvis man skulde udsætte Sagens Ordning, indtil saadanne Rivninger viste sig; der er desværre allerede altfor mange af den Art.

Der næst udtalte den høitærede Minister, at han idetmindste ikke troede, at Præsterne vare Præster for Lønnens Skuld, men at det derimod var en anden Aand og Følelse, der havde drevet dem frem paa det kirkelige Gebeet. Min Erfaring har vist mig, at hos Enkelte er det den jordiske Mammon, der har drevet dem dertil, og ikke det kirkelige Liv, og jeg troer derfor ikke, at man kan berolige sig med, at det er udelukkende Præster, som ikke ere til for Lønnens Skuld. Forøvrigt kan jeg, for ikke at trætte det høitærede Thing, henholde mig til, hvad der er udtalt af de ærede Rigsdagsmænd for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. A. Hansen) og Holbek Amts 2den Valgkreds (Tschering), især den Førstnævnte, som jeg maa tilstaae holdt et særdeles klart og tydeligt Foredrag, hvori han stildrede Forholdene saaledes, som de idetmindste i mangfoldige Tilfælde findes. Jeg veed meget vel, at det hos Mange ikke lyder godt, Sandheden er nu engang ilde hørt og stødende; men Sandhed bliver derfor dog Sandhed, naar den træder frem i sin Virkelighed, i sin Reenhed, og det skal derfor ikke afholde den Enkelte fra at udtale den, naar han troer sig overbevist derom. Jeg drifter mig nu til at sige, at jeg har hørt Tilfælde, der have overbevist mig om, at det virkelig forholder sig, som den ærede Rigsdagsmand (S. A. Hansen) udtalte, og jeg skal derfor slutte med i det Hele at anbefale Paragraphen, fordi jeg troer, at der derved er det første Skridt gjort til endelig at faae denne Sag ordnet, der, hvor jeg er kjendt paa Landet, er et almindeligt Folkensse og saa vel begrundet, som vel kan tænkes muligt, og hvis Geistlighed virkelig mener det alvorligt med at komme i en bedre Stilling ligeoverfor deres Menigheder,

saa er det for mig og vil blive det for dem — det skal vise sig i Tiden — det første Skridt til at komme til at staae paa en bedre Fod med deres Menigheder, og jeg skal derfor ønske, at det snart maatte lykkes at faae denne Sag ordnet.

Formanden: I Anledning af nogle Ytringer af den ærede sidste Taler maa jeg bemærke, at det ikke er rigtigt at ytre Tvivl om, hvorvidt en foregaaende Taler oprigtig har meent, hvad han her i Salen har udtalt som sin Mening, ligesaalidt som at betegne en foregaaende Talers Foredrag som meningsløst. Rigsdagsmanden for Maribo Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Krogsh: Da den høitærede Formand har sagt Alt, hvad jeg ønskede at sige, fravalder jeg Ordet.

Formanden: Rigsdagsmanden for Aalborg Amts 5te Valgkreds har Ordet.

Safs: Da det allerede er talt saa meget i denne Sag og meget af det, som jeg kunde have havt lyst til at udtale, dersom jeg havde faaet Ordet før, er udtalt, haaber jeg at kunne fatte mig kort. Dersom det kan glæde den sidste Taler at høre, saa tør jeg nok udtale, skjøndt jeg ikke ligefrem har nogen Opfordring dertil fra Noget, at vistnok de fleste Geistlige i vor Tid ønske, at der snarest muligt maatte fremkomme en Lov, hvorefter de kunde sættes paa fast Lønning. Jeg troer virkelig, at Mange, især blandt de yngre Geistlige, ønske en saadan Reform. Hvad nu Sagen i det Hele taget angaaer, saa vil jeg fra mit Standpunkt søge at gjøre det saa tydeligt som muligt, at jeg med Hensyn til denne Sag gaaer ud fra den samme Betragtning, som jeg i en anden kirkelig Sag gjorde gjældende. Jeg betragter en Præsts Stilling saaledes, at han paa eengang baade er Statens Tjener og Kirkens Tjener, og hvor sammenfattede disse Forhold end ere blevne, saa at de ikke kunne stilles og vist heller ikke bør stilles ad, hvis der skal bestaae en Folkekirke,